

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра риторики и методики преподавания языка и литературы**

**Аннотация к дипломной работе
«РАЗВИТИЕ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ
НА УРОКАХ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ»**

БЕЛОГЛАЗОВА Анна Васильевна

**Научный руководитель:
кандидат педагогических
наук, доцент
И. М. Саникович**

Минск, 2020

РЕФЕРАТ

Белоглазова Анна Васильевна «Развитие критического мышления учащихся на уроках русской литературы»

Дипломное исследование состоит из введения, рефератов трех языках, трех глав, заключения, списка использованной литературы (30 позиций), приложений. Общий объем работы – 52 страницы.

Ключевые слова: ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ, ПРИЕМЫ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ, РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА, УРОК.

Л. Н. Толстой утверждал, что «знание только тогда знание, когда оно приобретено усилиями своей мысли, а не памятью». Так и происходит на самом деле: мы лучше запоминаем и понимаем именно ту информацию, которую нашли и получили сами. Чтобы добиться целей и задач, которые ставит современное образование, нужно обладать критическим мышлением. Его необходимо развивать, этого можно достичь с помощью *«Технологии развития критического мышления»*, которую возможно применять на уроках русской литературы. Тема дипломного исследования **актуальна**, так как технология развития критического мышления позволяет сделать работу на уроке литературы интереснее и полезнее. Учащимся дается не просто готовая система знаний, которую нужно выучить, а прививается умение творчески работать с источниками информации для самостоятельного получения знаний. Технология фокусирует внимание учащихся на проблемах и нахождении способов их решения. Центром внимания технологии является ученик, а не изучаемая тема и набор знаний по ней.

Цель дипломной работы – изучить технологию развития критического мышления, выделить наиболее эффективные для применения на уроках русской литературы приемы, разобраться в их сути, показать возможность их реализации при работе с текстами программных произведений.

Объект исследования – технология развития критического мышления школьников. **Предмет исследования** – приемы развития критического мышления учащихся, применение которых на уроках русской литературы будет эффективным. **Методы исследования** – анализ художественного текста, метод контекстуального анализа, сопоставительный метод.

Результаты исследования и практические разработки могут использоваться на уроках русской литературы в школе, а также на занятиях по методике преподавания русской литературы.

Достоверность и самостоятельность полученных результатов работы подтверждается проверкой степени новизны ее текста.

РЭФЕРАТ

Белаглазава Ганна Васільеўна «Развіццё крытычнага мыслення вучняў на ўроках рускай літаратуры»

Дыпломнае даследаванне складаецца з уводзін, рэферата на трох мовах, трох глаў, заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры, які змяшчае 30 пазіцый, дадаткаў. Агульны аб'ём работы – 50 старонак.

Ключавыя словы: ТЭХНАЛОГІЯ РАЗВІЦЦЯ КРЫТЫЧНАГА МЫСЛЕННЯ, ПРЫЁМ РАЗВІЦЦЯ КРЫТЫЧНАГА МЫСЛЕННЯ, РУСКАЯ ЛІТАРАТУРА, УРОК.

Л.М. Талстой сцвярджаў, што «веды толькі тады веды, калі яны набыты намаганнямі сваёй думкі, а не памяццю». Так і адбываецца на самой справе: мы лепш запамінаем і разумеем менавіта тую інфармацыю, якую знайшлі і апрацавалі самі. Каб дасягнуць мэтай і задач, якія ставіць сучасная адукацыя, трэба валодаць крытычным мысленнем. Яго неабходна развіваць, а дасягнуць гэтага магчыма з дапамогай «Тэхналогіі развіцця крытычнага мыслення», якую можна выкарыстоўваць на ўроках рускай літаратуры.

Тэма дыпломнага даследавання **актуальная**, таму што тэхналогія развіцця крытычнага мыслення дазваляе зрабіць работу на ўроку літаратуры больш цікавай і карыснай. Навучэнцам не проста даецца гатовая інфармацыя, якую трэба засвоіць, а прывіваецца ўменне творча працаваць з крыніцамі інфармацыі для самастойнага атрымання ведаў. Тэхналогія засяроджвае ўвагу вучняў на праблемах і знаходжанні спосабаў іх вырашэння. Цэнтрам увагі з'яўляецца вучань, а не тэма, якая вывучаецца, і набор ведаў па ёй.

Мэта дыпломнай работы – вывучыць тэхналогію развіцця крытычнага мыслення, вылучыць найбольш эфектыўныя для прымянення на ўроках рускай літаратуры прыёмы, разабрацца ў іх сутнасці, паказаць магчымасць іх рэалізацыі пры рабоце з тэкстамі праграмных твораў.

Аб'ект даследавання – тэхналогія развіцця крытычнага мыслення школьнікаў. **Прадмет даследавання** – прыёмы развіцця крытычнага мыслення вучняў, прымяненне якіх на ўроках рускай літаратуры будзе эфектыўным. **Метады даследавання** – аналіз мастацкага тэксту, метады кантэкстуальнага аналізу, супастаўляльны метады.

Вынікі даследавання і практычныя распрацоўкі могуць выкарыстоўвацца на ўроках рускай літаратуры ў школе, а таксама на занятках па метадыцы выкладання рускай літаратуры.

Верыфікацыя вынікаў дыпломнага даследавання пацвярджаецца праверкай ступені навізны яго тэксту.

ABSTRACT

Beloglazova Anna Vasilievna

*"The development of students' critical thinking
at the lessons of Russian literature "*

Diploma project consists of introduction, abstracts in three languages, 3 chapters, conclusion, list of bibliographic sources used, which accounts for 30 positions. The total amount of diploma work is 50 pages.

Key words: the TECHNOLOGY of CRITICAL THINKING DEVELOPMENT, the METHODS of CRITICAL THINKING DEVELOPMENT, RUSSIAN LITERATURE, LESSON.

L. N. Tolstoy insisted that "knowledge is only then knowledge, when it is acquired by the efforts of one's thoughts, and not by memory." This is actually what happens: we remember and understand exactly the information that we found and received ourselves better. To achieve the goals and objectives set by modern education, it is necessary to have critical thinking. It needs to be developed, this can be achieved with the help of the "**Technology for the Development of Critical Thinking,**" which can be used at the lessons of Russian literature.

The topic of the graduate study is relevant, because the technology of critical thinking development allows making the work at the literature lesson more interesting and useful. Students are given not only ready-made information that needs to be learned, but the ability to work creatively with the sources of information in order to independently acquire knowledge is inculcated. Technology focuses students on problems and finding ways to solve them. The focus of attention is the student, and not the topic being studied and its skill set.

The purpose of the thesis is to study the technology for the development of critical thinking, to identify the most effective techniques to apply at the lessons of Russian literature, to understand their essence, to show the possibility of their implementation when working with texts of syllabus fiction.

The Object of study – the technology for the development of students' critical thinking. **The subject of the study** is the methods of developing critical thinking of students, the use of which at the lessons of Russian literature will be effective. **Research methods** are the analysis of a literary text, a method of contextual analysis, and a comparative method.

The results of the study and practical development can be used at the lessons of Russian literature at school, as well as in classes on the methodology of teaching Russian literature.

The authenticity and individuality of this research is confirmed by checking the degree of novelty of its text.